

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 279

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 20 januari 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Rivierherstel Leie - Creatie natte natuur

De beleidsnota Omgeving 2019-2024 stelt het versterken van de ruggengraat van de open ruimte voorop. De gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplannen voor landbouw, natuur en bos (AGNAS) zijn daarbij een belangrijk instrument. De beleidsnota geeft ter zake ook aan dat een pakket bijkomende natuur- en bosgebieden vastgelegd zal worden in bestemmingsplannen. Specifiek wordt daarbij verwezen naar het project Rivierherstel Leievallei.

Het project Rivierherstel Leievallei kadert in het plan 'Seine-Schelde Vlaanderen', een grootscheeps binnenvaartproject van De Vlaamse Waterweg nv, met de steun van de Europese Unie (EU). Bij het rivierherstel wordt ingezet op natuurlijke, duurzame oplossingen en een aangename leefomgeving. Het project Rivierherstel Leievallei heeft als doel tussen Wervik en Deinze de Leie en haar vallei ecologisch op te waarderen. De Leie zelf werd in dit project onderverdeeld in 3 secties (of panden):

- pand 140: sluis Sint-Baafs - Vijve tot Noorderwal (Deinze);
- pand 150: sluis Harelbeke - sluis Sint-Baafs-Vijver;
- pand 160: centrum Menen - sluis Harelbeke.

Bij dit rivierherstel zal in 10 verschillende deelgebieden 500 hectare watergebonden natuur ('natte natuur') worden gecreëerd. De deelgebieden zijn weergegeven op een kaart die men vindt op <https://natuurenbos.be/projecten/algemeen/seine-schelde-rivierherstel-leie/500-hectare-natte-natuur>.

1. Wat is de timing - per deelgebied - van de 10 verschillende deelgebieden natte natuur?
2. In welk budget is voorzien voor de realisatie van de natte natuur per deelgebied?
3. In welke mate is er overleg met en voldoende compensatie voor eventuele private grondeigenaars? Op welke manier wordt ervoor gezorgd dat de impact op de landbouw zo beperkt mogelijk is?
4. Wat is de timing van de infrastructuurwerken in de panden 140, 150 en 160? Is die timing gekoppeld aan het realiseren van de bovenvermelde deelgebieden?
5. In welke mate en door welke instanties wordt tijdens het beheer (na de afwerking van een deelgebied) ook aandacht geschonken aan de waterkwaliteit in een gerealiseerd deelgebied?

ANTWOORD

op vraag nr. 279 van 20 januari 2020

van **BRECHT WARNEZ**

1. Er valt momenteel moeilijk een timing per deelgebied op te stellen. Een cruciale factor is het tijdig verwerven van de nodige gronden. De verwervingen gebeuren tot op heden op vrijwillige basis. De timing is dus afhankelijk van externe factoren, zoals de bereidwilligheid tot verkoop en de beschikbaarheid van ruilgronden, waardoor deze dus onvoorspelbaar is. We zetten nu wel in op partiële inrichting. Dat wil zeggen dat gronden die in eigendom zijn en vrij van landbouwgebruik worden ingericht met als randvoorwaarde dat deze inrichting geen nadelige effecten veroorzaakt op belendende private percelen. Er wordt dus niet meer gewacht om in te richten tot een volledig deelgebied is verworven.

Er zijn tot op heden drie inrichtingsplannen opgemaakt met name voor de deelgebieden Laag Vlaanderen, Bavikhove-Ooigembos en Neerhoek Ponthoek, waarin telkens een raming is opgenomen voor de voorziene inrichtingswerken. Op basis van deze ramingen komt de inrichting op ongeveer 27.250 euro/ha exclusief verwerving. In 2012 werd een grondenbank met stimuli opgericht. Met de grondenbank wordt, enerzijds gezocht naar ruilgrond voor de getroffen gebruikers en/of eigenaars, en, anderzijds wordt voorzien in een extra financiële compensatie voor de gebruiker en/of eigenaar bij verwerving. Het overleg met de eigenaars gebeurt op individueel niveau. Bv. voor de deelgebieden Bavikhove-Ooigembos en Neerhoek Ponthoek waarvoor inrichtingsplannen zijn opgemaakt, zijn alle eigenaars systematisch gecontacteerd. De prijszetting baseert zich op een schattingsverslag van de afdeling vastgoedtransacties. Vooraleer een grond te verwerven, zijn er dus steeds verschillende bilaterale contacten tussen de grondenbank en de eigenaar(s) geweest. Voor de eigenaars is volgende compensatie voorzien via de stimuli namelijk eigenaarstoeslag, zijnde maximaal 20% bovenop de venale waarde. Ook naar de gebruiker toe gebeuren de aankopen op vrijwillige basis. De grondenbank koopt enkel pachtvrije gronden aan zodat er steeds naar een oplossing op maat wordt gezocht voor de landbouwers. Aan de gebruiker wordt bovenop de eindpachtvergoeding een wijkersstimulus toegekend van 2.000 euro/ha. Momenteel is de MER aanmelding gebeurd voor het pand 140. Er wordt verwacht om dit jaar de omgevingsvergunning hiervoor aan te vragen. Indien deze bekomen is, kan gestart worden met de werken in 2021. De andere panden doorlopen achtereenvolgens dezelfde procedure. De werken aan de waterweg zijn niet gekoppeld aan de werken van de natte natuur. Enkel de aanleg van de natuurvriendelijke oevers wordt meegenomen bij de kalibratiewerken.

2. Tijdens het hele overlegproces van dit project wordt op geregelde tijdstippen samen gezeten met o.a. de Vlaamse milieumaatschappij om de waterkwaliteit van de zijbeken van de Leie te bespreken en te onderzoeken welke maatregelen eventueel versneld kunnen genomen worden om deze kwaliteit te verbeteren. Uiteraard blijft de waterkwaliteit van de beken een aandachtspunt en is het niet overal mogelijk om kwaliteitsverbetering planmatig volledig te laten samensporen. Wel wordt hier tijdens de inrichting rekening mee gehouden en wordt, indien dit van belang is, gewerkt met een inrichtingsvisie op korte termijn en op lange termijn. Wanneer de waterkwaliteit op langere termijn genoeg verbeterd is, kan via een kleine ingreep het water van deze beken dan opnieuw in de gebieden gelaten worden.